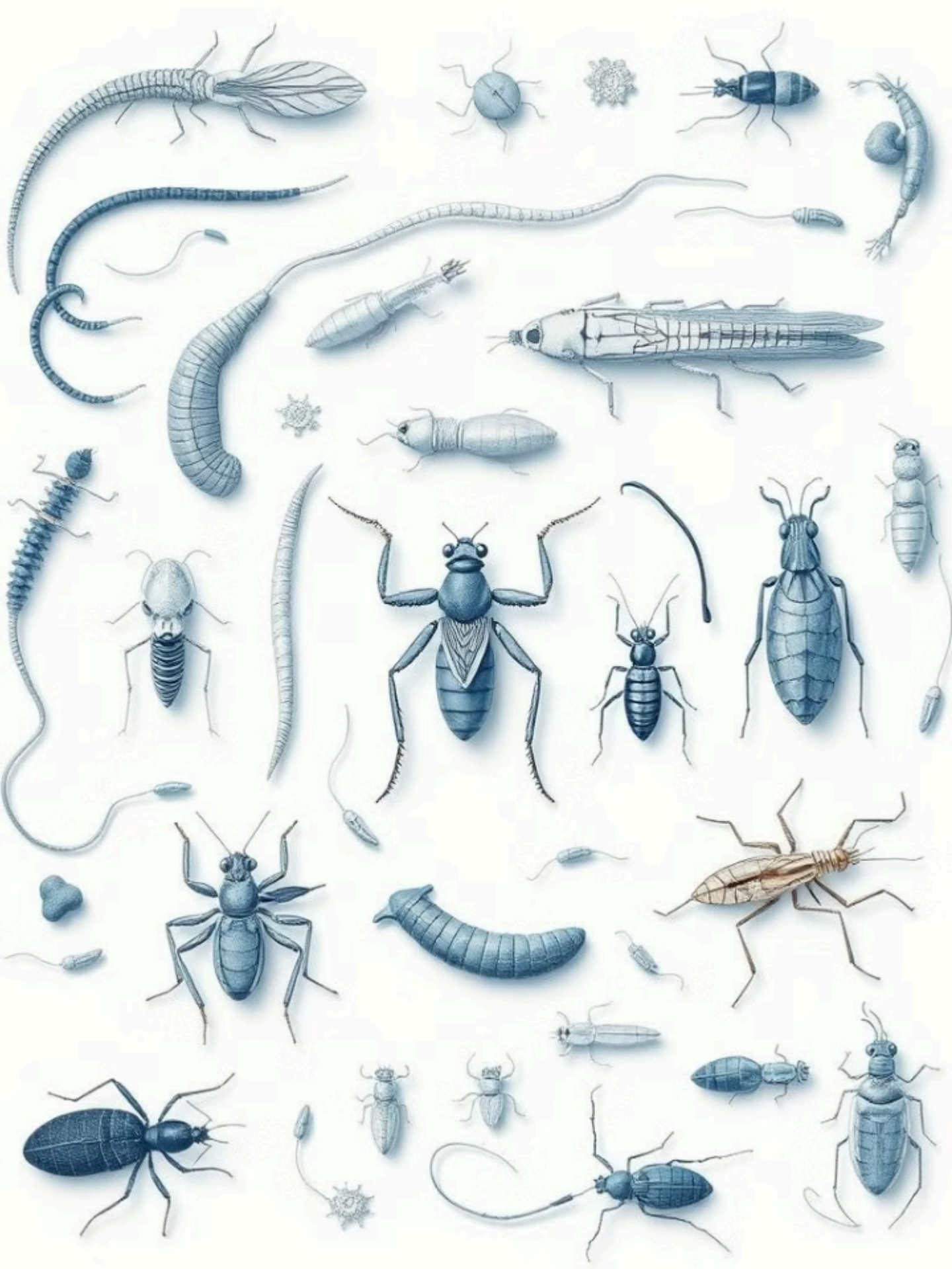

Лекція 6: Паразитизм: Походження та Становлення

Паразитизм - це тип взаємодії між двома організмами, де один організм (паразит) отримує користь від іншого (хазяїна), завдаючи йому шкоди.

Визначення паразитизму

Визначення

Паразитизм - це взаємодія між двома видами, де один вид (паразит) залежить від іншого виду (хазяїна) для виживання і розмноження.

Особливості

Паразит використовує хазяїна як джерело поживних речовин, житла та/або для розповсюдження.

Наслідки

Хазяїн зазвичай зазнає негативного впливу від паразита, наприклад, зниження імунітету, втрати поживних речовин.

Класифікація паразитів

За типом хазяїна

Ектопаразити: живуть на поверхні хазяїна (наприклад, блохи, кліщі).

Ендопаразити: живуть всередині хазяїна (наприклад, глисти, найпростіші).

За тривалістю взаємодії

Постійні паразити: живуть все життя в хазяїні (наприклад, стьожкові черви).

Тимчасові паразити: живуть в хазяїні тимчасово (наприклад, кровоссальні комахи).

За способом живлення

Гематофаги: живляться кров'ю хазяїна (наприклад, комарі, блохи).

Гістофаги: живляться тканинами хазяїна (наприклад, глисти, найпростіші).

Походження паразитизму

1

Початковий етап

Взаємодія вільного організму із хазяїном не обов'язково паразитарна.

2

Перехід до симбіозу

Організм може стати комменсалом, що отримує користь від хазяїна, але не завдає йому шкоди.

3

Становлення паразитизму

Зміна взаємодії, коли організм починає завдавати шкоди хазяїну, щоб вижити.

Механізми адаптації паразитів

1

Пристосування до середовища хазяїна

Зміна фізіології, форми тіла, способу життя, для виживання в організмі хазяїна.

2

Механізми уникнення імунітету

Виробництво речовин, що пригнічують імунну систему хазяїна, для уникнення відторгнення.

3

Розповсюдження

Механізми, що дозволяють паразиту переміщатися з одного хазяїна до іншого, для поширення паразитів.

Становлення паразитизму в різних групах тварин

Група тварин	Приклади паразитів	Становлення паразитизму
Членистоногі	Блохи, кліщі, воші	Ектопаразитизм, кровосмокання.
Черви	Глисти, стьожкові черви, сосальщики	Ендопаразитизм, складні життєві цикли.
Найпростіші	Амеба, трипаносома	Ендопаразитизм, паразитування в крові, внутрішніх органах.

Негативний вплив паразитизму на екосистеми

1

Зниження чисельності хазяїв

Паразити можуть призвести до смерті хазяїв, що негативно впливає на популяції.

2

Зміна харчових ланцюгів

Паразити можуть впливати на популяцію хижаків, зменшуючи кількість потенційної здобичі.

3

Порушення екосистеми

Зміни в екосистемах, викликані паразитизмом, можуть привести до зменшення біорізноманіття.

Pasastte control

antiorrotiant

medingoations

Hayclenertices

medicooolory

Hyginese

practives

Environmental

Useaniamerial

Боротьба із паразитичними організмами

Медикаментозне лікування

Застосування ліків для знищення або пригнічення паразитів.

Профілактика

Дотримання правил гігієни, щоб запобігти зараженню паразитами.

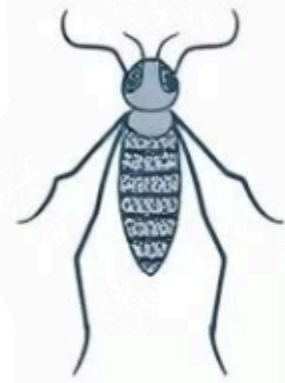
Вакцинація

Застосування вакцин для запобігання зараженню паразитами.

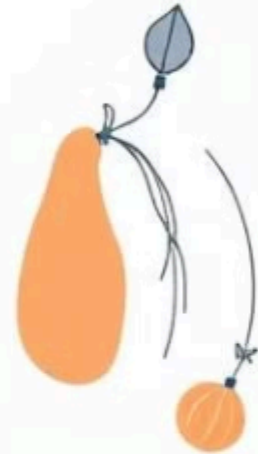

Екологічні заходи

Контроль популяцій паразитів шляхом регулювання екологічних умов.

Parasite and host
seminating the
parasite host.

Parasite host
post-hom.

Три типи взаємовідносин паразита й хазяїна за Б.О. Догелем

1

Толерантний

Паразит не завдає хазяїнові суттєвої шкоди, хазяїн не реагує.

2

Патогенний

Паразит спричиняє захворювання у хазяїна, що призводить до негативних наслідків.

3

Вірулентний

Паразит є особливо шкідливим, спричиняє важкі захворювання, іноді - смерть хазяїна.

Питання походження паразитизму в вірусів, бактерій, одно- і багатоклітинних організмів

1

Віруси

Віруси - це внутрішньоклітинні паразити, що залежать від хазяїна для розмноження.

2

Бактерії

Бактерії можуть бути як вільними, так і паразитарними, часто спричиняючи захворювання.

3

Одноклітинні організми

Найпростіші, наприклад, амеба, можуть паразитувати на тваринах і рослинах.

4

Багатоклітинні організми

Черви, кліщі, комахи - приклади багатоклітинних паразитів, що пристосувалися до життя в організмі хазяїна.

